

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 266
van **TINE SOENS**
datum: 22 mei 2018

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Europees jaar van het Cultureel Erfgoed - Projectsubsidies (2)

Op 11 januari 2018 stelde ik reeds een schriftelijke vraag over de projectsubsidies in het kader van het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed. Met deze subsidies wil men participatie en educatie stimuleren in het kader van het erfgoedjaar. Per project kan een subsidie aangevraagd worden tussen de 10.000 en de 25.000 euro. Deze subsidie dekt maximaal 90% van de totale kosten van het project. In totaal wordt er 400.000 euro voor uitgetrokken.

Uiterlijk 1 mei zou de minister beslissen over het al dan niet toekennen van de subsidie aan een project.

1. Welke projecten werden goedgekeurd en welke subsidie ontvingen zij van de Vlaamse overheid? Wat is de motivatie hierachter?
 2. Welke projecten haalden het niet? Wat is de motivatie hierachter?
-

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Geert Bourgeois (266), Sven Gatz (237)

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 266 van 22 mei 2018

van **TINE SOENS**

1. Er werden 38 dossiers ingediend en ze werden allemaal ontvankelijk verklaard. De verdeling van de projecten tussen de beleidsdomeinen Onroerend Erfgoed als Cultuur gebeurde op basis van type aanvrager:

- 23 dossiers voor Onroerend Erfgoed
- 15 dossiers voor Cultuur

De projectaanvragen werden door een onafhankelijke jury (bestaande uit een jurylid aangeduid door Herita, een jurylid aangeduid door Faro en een extern jurylid door de administratie) in eerste instantie op de voorwaarden gescreend. Om in aanmerking te komen voor een subsidie moet het project passen in de algemene en specifieke doelstellingen van het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed. Daarnaast moet het project gericht zijn op het bereiken van een publiek van minstens een bovenlokaal niveau. Voldoen aan de voorwaarden was bepalend om een positief advies te krijgen. Nadien werd het dossier aan de criteria getoetst.

De jury formuleerde een gunstig advies over 25 van de 38 aanvragen. De totale subsidieaanvraag (906.133,00 euro) overschreed de middelen voor dit reglement (200.000 euro op begroting cultuur en 200.000 euro op begroting Onroerend Erfgoed). De acht hoogst gescoorde projecten kregen bij Onroerend Erfgoed de gevraagde subsidie. Voor de aanvragen in verband met Cultureel Erfgoed besliste de minister om alle projecten met een score boven 60 te honoreren, dit zijn er 12. Hiervoor is het bedrag opgetrokken. In totaal krijgen 20 projecten een subsidie.

Overzicht gehonoreerde projecten:

1. [STAD GENT - >>Past>>Forward](#)

Toegekende subsidie: 25.000 euro

Op kredieten CJM

Voorwaarden

De jury is erg lovend over dit project, het strekt volgens hen tot voorbeeld. Naar aanleiding van het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed wil de stad Gent zowel verbindingen ontwikkelen tussen zijn erfgoedbeleid als zijn podiumkunstenbeleid als innovatieve praktijken ontwikkelen om jongeren te actief te betrekken bij erfgoed. Het project past zowel in de algemene doelstellingen als in meerdere van de bijzondere doelstellingen. De draagwijdte is bovenlokaal en inspiratie wordt gehaald bij drie internationale kunstorganisaties uit Slovenië, Italië en Macedonië.

Criteria

De aanvraag is innovatief, creatief en goedgeschreven. De uitwerking is uitvoerig en het financiële plaatje klopt. Het project voldoet aan alle criteria. Het project wil aan de hand van de ontwikkeling van proefprojecten een brede waaier aan doelgroepen bereiken (kunststudenten, leerlingen technisch secundair onderwijs, toeristen, leden van koren, jonge gezinnen, lagere scholen, publiek van de Vooruit/STAM/Amsab, de Krook, UGent,) betrekken bij erfgoed met een accent op co-creatie en participatieve trajecten.

2. ERFGOEDCEL MIJN-ERFGOED – E314 - Terug in de tijd of blik op de toekomst?

Toegekende subsidie: 15.000 euro
Op kredieten CJM

Voorwaarden

Dit project past mooi in de drie hoofddoelstellingen van het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed. De aanvrager wil in dit project werken rond het erfgoed van de E314 (een snelweg die drie Europese landen verbindt en zo een brug vormt voor Europese samenwerking) en in brede zin het mobiliteitserfgoed. Ze kaderen de activiteiten van dit project in de Europese Week voor Duurzame mobiliteit. Het project heeft een duidelijk bovenlokaal potentieel.

Criteria

De jury is enthousiast over de creatieve invalshoek van dit project. De snelweg is hier genomen als een aanleiding om activiteiten rond te ontwikkelen, waarbij is gedacht aan alle soorten erfgoed, met ook een link naar het thema mobiliteit. Dit concept is niet alleen origineel, maar ook goed uitgewerkt. Dat de aspecten educatie en participatie al zijn verweven in het voortraject met de buurtbewoners, is volgens de juryleden een groot pluspunt. Uit de aanvraag blijkt ook dat deze interactiviteit zich zal doortrekken in de educatieve pakketten zelf. Het is volgens de jury verfrissend dat secundaire scholen een plaats krijgen in het plan. Dat is namelijk een doelgroep die vaak vergeten wordt. Door te werken met minimum één school per gemeente, geven de initiatiefnemers blijk van ambitie. De ingeving om de snelweg te verbinden aan duurzaamheid en duurzaam verkeer is interessant en met de hulp van de geselecteerde partners achten de juryleden die ambitie haalbaar.

3. KERF – Van herdenken naar herinneren: de kracht van lokale verhalen

Toegekende subsidie: 25.000 euro
Op kredieten CJM

Voorwaarden

Het project heeft zeker een bovenlokaal belang en de jury spreekt zelfs van Europese allures. Het voldoet aan de drie hoofdvoorwaarden. De jury heeft wel bedenkingen bij het hard maken van de economische return, die enkel indirect aanwezig is door het toeristische potentieel.

Criteria

De jury vindt dit een sterk dossier. Het bouwt verder op bestaande elementen, maar voegt er een vernieuwende dimensie toe. Er is een sterke basis gecreëerd op basis van onderzoek. De manier waarop storytelling is geïntegreerd in het concept is creatief. Er is aandacht voor persoonlijke verhalen.

De manier waarop de organisatoren hun publiek definiëren, is heel breed, met ook aandacht voor moeilijk te bereiken doelgroepen. De organisatoren hebben de ambitie om zich te omringen met sterke partners, maar dit moet zich nog verder concretiseren.

4. STAD LEUVEN – Openingsevenement in het kader van het luik erfgoedparticipatie van het project 'De Arenbergs'

Toegekende subsidie: 25.000 euro
Op kredieten CJM

Voorwaarden

Deze aanvraag behelst het openingsevent op het Arenbergdomein van het

bestaand culturele project 'De Arenbergs' op 20 en 21 oktober 2018. Volgens de jury gaat het hier om een voorbeeldig project dat voldoet aan zowel de doelstellingen van het erfgoedjaar als een bovenlokaal bereik heeft.

Criteria

Dit project heeft een grote meerwaarde. Het omvat een groot aantal deelacties, die vaak origineel zijn: een hedendaagse versie van een kermis, een wetenschappelijk luik, een re-enactment, Er worden partnerschappen gesloten met verschillende actoren in de stad, met de expliciete ambitie om een groot publiek te bereiken. Een dergelijk prestigieus project verdient een Europese subsidie.

5. PROJECTVERENIGING REGIONAAL LANDSCHAP LAGE KEMPEN – Verhalen uit de bodem. Lokale ambassadeurs verbinden met erfgoedsites.

Toegekende subsidie: 24.998 euro

Op kredieten OE

Voorwaarden

De IOED Lage Kempen wil een participatief, educatief project uitvoeren waarbij archeologische sites van bovenlokaal belang worden ontsloten en geïntegreerd. De jury erkent dat het project past binnen de hoofddoelstellingen van het erfgoedjaar maar heeft reserves over het bovenlokale karakter.

Criteria

Grafheuvels zijn normaal gezien enkel vanuit de lucht op te merken. De jury apprecieert dat de initiatiefnemers dit erfgoed onder de aandacht brengen, zeker omdat het ontsluitingsproject noodzakelijk en urgent is. De grafheuvels verdienen volgens de jury extra aandacht.

Dit is een relatief kleinschalig project, maar het is mooi uitgewerkt en het heeft duidelijk participatief luik (peter- en meterschap) en een toeristisch luik (educatief app, fietsroute). De partners zijn alle gemeenten die ook deel uitmaken van de inrichtende macht.

6. CULTUUROVERLEG ZEVEN - Dichter bij de mensen: onroerend, roerend en immaterieel erfgoed regionaal verbonden

Toegekende subsidie: 25.000 euro

Op kredieten CJM

Voorwaarden

Het project voldoet aan de verschillende doelstellingen van de projectoproep. Het is voor de jury duidelijk dat het project een bovenlokaal belang heeft. De drie sites hebben een Europese dimensie, o.a. door het oorlogsgegeven. Volgens de jury kan dit potentieel wel nog meer verzilverd worden in de uitwerking van dit project.

Criteria

De jury vindt de algemene doelstelling van dit project interessant. Er is gekozen voor een integrale aanpak, met aandacht voor zowel immaterieel, roerend en onroerend erfgoed. Het is lovenswaardig dat het landschappelijk erfgoed op een volwaardige manier aan bod komt en dat ook een privé-eigenaar betrokken wordt. De aanvrager formuleert ook de wens om samen te werken met een organisatie zoals Vormingsplus, wat tot aanbeveling strekt. De jury erkent ook de urgentie van het project. Zonder steun zou een site zoals de steen- en buizenbakkerij in Wijtschate verder in verval geraken.

7. ERFGOED NOORDERKEMPEN – 20 jaar UNESCO erkenning voor Vlaamse Begijnhoven: een viering van en reflectie over verleden, heden en toekomst van begijnhoven en begijnenbeweging

Toegekende subsidie: 24.975,68 euro
Op kredieten CJM

Voorwaarden

Het doel van dit project is om op een geïntegreerde manier de 20-jarig erkenning door UNESCO van de Vlaamse begijnhoven als werelderfgoed te vieren en na te denken over het verleden, heden en de toekomst van begijnhoven en de begijnenbeweging. De jury is van oordeel dat het project past in de verschillende doelstellingen van het EYCH2018 en een bovenlokale dimensie heeft. De koppeling met de verjaardag van de erkenning als werelderfgoed wordt de juryleden erkent als een ongelooflijke kans.

Criteria

De jury vindt het thema van deze aanvraag veelbelovend. Het project is dan ook ambitieus. Maar de aanvraag mist hier en daar aan coherentie. Er wordt gesteld dat erfgoededucatie een speerpunt is van de werking, maar dat spreekt niet uit het hele dossier. De focus ligt volgens de jury op het academische. Er worden zes doelgroepen beschreven. Van die zes doelgroepen bevinden zich er vijf in de professionele sfeer. Het publiek van de publicatie is beperkt tot een niche van geïnteresseerden, ook al gaat het om een publicatie in drie talen. De betrokkenheid van een ruimer publiek blijft beperkt.

8. GEMEENTE RIEMST – Het Mergelland van Vlaanderen

Toegekende subsidie: 25.000 euro
Op kredieten OE

Voorwaarden

Deze projectaanvraag heeft als hoofddoelstelling het 'mergelerfgoed' uit de regio Riemst te valoriseren. Dit past in de algemene doelstellingen van het erfgoedjaar. Ook het bovenlokale bereik is meer dan voldoende aangetoond.

Criteria

De jury geeft de gemeente Riemst een pluim om een dergelijk project aan te gaan en in te dienen. Het is een kleine gemeente, met grote ambities om op termijn te streven naar een UNESCO werelderfgoederkenning voor de mergelgrotten. De holistische benadering van boven- en ondergrond is interessant. Ook de mix tussen de wetenschappelijke benadering en de toegankelijkheid inspireert.

9. INTERGEMEENTELIJK SAMENWERKINGSVERBAND VAN HET LAND VAN WAAS (erfgoedcel Waasland) – Waasland in Oorlog

Toegekende subsidie: 25.000 euro
Op kredieten CJM

Voorwaarden

Het project wil op een laagdrempelige manier een breed publiek laten nadenken over de beleving van een conflict en doet dit aan de hand van persoonlijke documenten uit de Eerste Wereldoorlog, gekoppeld aan hedendaagse interpretaties van bronnen. De jury is van oordeel dat de aanvraag past in de doelstellingen van het erfgoedjaar.

Criteria

Dit project vertrekt vanuit een interessant gegeven, een verhaal dat nog nooit verteld is geweest, met aandacht voor egodocumenten. De uitwerking is wel doordacht, met veel verschillende aspecten, die goed zijn uitgewerkt. Er worden herdenkingsmomenten georganiseerd en er is ook een artistiek aspect aan verbonden. Door een reizende tentoonstelling te organiseren in bibliotheken, wordt een groot publiek bereikt. Wat verder tot aanbeveling strekt, is dat educatieve pakketten gekoppeld zijn aan effectieve leerdoelen.

10. PROJECTVERENIGING ZUID-HAGELAND (IOED) – *Fier op de hoeve van hier*

Toegekende subsidie: 24.990,30 euro
Op kredieten OE

Voorwaarden

Met deze aanvraag wil de IOED Zuid-Hageland hoeves (bepalend voor de streekidentiteit, geschiedenis van rurale regio's) als waardevol onroerend erfgoed bestuderen, vrijwaren, hergebruiken, valoriseren en promoten. Volgens de jury past dit duurzame project in de doelstellingen van het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed en is het bovenlokale bereik mooi aangetoond.

Criteria

De jury vindt dat het project een grote maatschappelijke relevantie heeft omdat ons agrarisch verleden vaak over het hoofd wordt gezien. De hoeve wordt hier gepresenteerd als waardevol erfgoed, met ook oog voor de toekomst. De eigenaars en beheerders worden betrokken, het gaat om actieve landbouwbedrijven en een platform wordt gecreëerd om boeren die een historisch hoeve uitbaten met elkaar in contact te brengen en om kennisuitwisseling te stimuleren.

11. MAS-MUSEUM AAN DE STROOM – *Instinct. Een brutale kijk op de collectie, een expo van MAS in jonge handen*

Toegekende subsidie: 25.000 euro
Op kredieten CJM

Voorwaarden

De jongerenwerking van het MAS neemt de tentoonstellingsruimte op de 3de verdieping van het MAS over. Deze jonge Europese burgers creëren van A tot Z de tijdelijke expo INSTINC rond het thema dieren en steken een straf randprogramma in elkaar. De jury is van oordeel dat de aanvraag past in de doelstellingen van het erfgoedjaar en een bovenlokaal bereik kent.

Criteria

De jury apprecieert de idee van de aanvrager. Het is lovenswaardig dat ze een werking ontwikkelen waarbij de jongeren zelf de touwtjes in handen hebben. Ze hebben daarbij aandacht voor een doelgroep die gewoonlijk aan de aandacht ontsnapt: 15-26 jaar. Het strekt ook tot voorbeeld dat ze denken aan het buitengewoon onderwijs. Atlas is ook een interessante partner, die is gericht op nieuwkomers.

12. ONROEREND ERFGOEDDEPOT VLAAMS-BRABANT – *Archeologiedagen, van pilooteditie tot gezamenlijk initiatief van de erfgoedgemeenschap archeologie*

Toegekende subsidie: 24.148,8 euro
Op kredieten OE

Voorwaarden

De aanvrager wil met dit project extra promotie genereren voor de Archeologiedagen 2018 en het initiatief op een participatieve manier laten uitgroeien tot een jaarlijks initiatief. Het project past binnen de doelstellingen van het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed en heeft een bovenlokaal bereik.

Criteria

Dit initiatief was al gepland en de extra middelen zouden gebruikt worden om het initiatief op een hoger niveau te brengen. De jury vindt het een waardevol project omdat het een bepaalde nood invult die er is op het vlak van archeologie. De initiatiefnemers bouwen bovendien voort op een bestaande expertise, en voegen daar nog een extra laag aan toe. Ze bekijken het erfgoed met de ogen van het publiek. Dat is verfrissend. Ze houden bovendien rekening met mensen met belemmeringen en hebben ook gezocht naar een sterke, onafhankelijke partner.

13. INTERCOMMUNALE LEIEDAL – Vensters op verleden, heden en toekomst. Het cultuurhistorisch landschap van het West-Vlaamse interfluvium.

Toegekende subsidie: 20.700 euro
Op kredieten OE

Voorwaarden

Met dit project wil de aanvrager in samenwerking met lokale partners het verhaal brengen van het landschap tussen Leie en Schelde in een regionaal perspectief. De jury is van mening dat het project kadert in de doelstellingen van het erfgoedjaar en een bovenlokaal bereik heeft.

Criteria

De jury vindt dat het project mooi omschreven is. De manier waarop wordt omgegaan met het landschap en de evolutie is waardevol. Interessant is dat de initiatiefnemers ook nadenken over de invulling van de Vlaamse ruimte in de toekomst. Er is een mooie schare aan partners verzameld. Dat geeft vertrouwen dat dit project ook realiseerbaar is.

14. PROJECTVERENIGING ERFGOED VOORKEMPEN – Vergeten strijd aan de grens. Het militair erfgoed leeft!

Toegekende subsidie: 24.980 euro
Op kredieten OE

Voorwaarden

De aanvrager wil het militaire erfgoed uit de regio zichtbaar, tastbaar en actueel maken zodat het kan uitgroeien tot een toeristische troef voor de Kempen. De jury oordeelt dat deze aanvraag past binnen de doelstellingen van het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed en een bovenlokaal bereik heeft.

Criteria

De aanvrager kadert de militaire geschiedenis en relictten mooi in de Europese dimensie. Een voorbeeld is het verhaal van de verdedigingsgordels rondom Antwerpen. Het project zet in op een zeer divers aanbod van evenementen die gericht zijn op een breed publiek. De uitwerking van het project is degelijk maar niet vernieuwend. Er zijn wel enkele pogingen om creatiever te zijn: de adoptie van bunkers, een openluchttentoonstelling, ... De jury is overtuigd dat dit project een duurzaam effect zal bewerkstellingen op lange termijn.

15. KEMPENS KARAKTER (IOED) – De publieke sfeer religieus getint?

Toegekende subsidie: 25.000 euro
Op kredieten OE

Voorwaarden

De aanvrager wil aan de hand van enkele tentoonstellingen in en nabij religieuze panden het brede publiek bewustmaken van het aanwezige onroerend religieus erfgoed in het Land van Nete en Aa. De jury is van oordeel dat dit project past in de doelstellingen van het erfgoedjaar maar het heeft wel twijfels bij de economische return. De aanvragers kaderen de lokale relict in een Europees verhaal en geven hen zo een Europese dimensie. Hierin schuilt een zeker bovenlokaal belang maar het is onduidelijk of ook een bovenlokaal publiek bereikt zal worden.

Criteria

De insteek van dit project is interessant met veel aandacht voor het maatschappelijk aspect. De partners zijn goed gekozen. De aanvraag is correct opgesteld, maar weinig inspirerend of gedurfd. Het beoogde doelpubliek is eveneens weinig helder omschreven. De jury staat positief tegenover dit project maar is teleurgesteld over de klassieke invulling ervan.

16. [ERFPUNT \(ONROEREND ERFGOEDEPOT\) – Gegroet Marius, gegroet Stella](#)

Toegekende subsidie: 25.000 euro
Op kredieten OE

Voorwaarden

De jury is van oordeel dat het project past in de doelstellingen van het erfgoedjaar. Via Facebook wordt drie eeuwen Romeinse geschiedenis verteld door twee Gallo-romeinse families die met elkaar in dialoog gaan. Aan deze verhalen wordt een rondreizende pop-up expo gekoppeld met workshops en een educatief en culinair luik. De link met het Gallo-Romeins verleden biedt veel potentieel om een Europees verhaal te brengen. De initiatiefnemers doelen hier ook op in het dossier, maar werken het onvoldoende uit. Toch is het bovenlokaal belang volgens de jury aangetoond.

Criteria

Dit is een interessant project met een boeiende invalshoek, maar het concept is weinig doordacht. Positief is dat er een culinair luik is met kookworkshops. Daarin schuilt volgens de jury het potentieel om een brede laag van de bevolking mee te bereiken. De partners, een foodarcheoloog en een vrouwen centrum, zijn in dat opzicht goed gekozen.

17. [ZUIDWEST – Ik -xploreer mee](#)

Toegekende subsidie: 23.390 euro
Op de kredieten van CJM

Voorwaarden

Met deze aanvraag wil ZUIDWEST industriële en landschappelijke erfgoedsites en -elementen in Zuid-West-Vlaanderen verzamelen en de kennis over deze sites met een participatieve methodiek op de kaart zetten. Het ingediende project kadert maar gedeeltelijk in de drie grote doelstellingen van het Europees Jaar van het Cultureel erfgoed (bijvoorbeeld economische return, bijdrage tot interculturele diversiteit). Het bovenlokale bereik is onvoldoende aangetoond. De jury vindt het een gemiste kans dat er nog geen werk is gemaakt van mogelijke toekomstige samenwerking met Noord-Frankrijk en Henegouwen (zoals vermeld in de aanvraag).

Criteria

De projectaanvraag is doordacht opgesteld en goed gestructureerd. Het bevat veel leuke ideeën. Ook de titel spreekt aan en is origineel. In de manier van kennis vergaren, gaan de initiatiefnemers bijzonder participatief te werk.

18. *Cultuuroverleg Meetjesland – Het grote kleine museum*

Toegekende subsidie: 14.883 euro

Op de kredieten van CJM

Voorwaarden

Dit project draagt op verschillende vlakken bij aan de doelstellingen van het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed. Het economische effect zal vooral voelbaar zijn bij de lokale middenstand, die expliciet wordt betrokken. De jury prijst deze insteek. Het maakt wel dat de draagwijdte beperkt blijft tot het Meetjesland.

Criteria

De aanvrager stelt het project voor als een project dat zowel publiekswerking als het waarderingsbeleid voor erfgoedobjecten openbreekt. De jury vindt dat er aantal originele elementen in het project schuilen maar vindt ook dat het een aantal risico's bevat, bijvoorbeeld wat betreft de locatie. Het is onduidelijk wat wordt verwacht van de objecteigenaren en of die zullen willen meestappen in dit verhaal.

19. *KEMPENS KARAKTER – Erfgoedkampioenen-Kampioenenerfgoed*

Toegekende subsidie: 25.000 euro

Op de kredieten van CJM

Voorwaarden

De aanvrager wil het sporterfgoed van de regio in kaart brengen en een deel ervan digitaliseren en valoriseren. Daarnaast wil het sportclubs sensibiliseren over het belang van hun erfgoed en handvaten aanreiken voor een goed beheer. Het project past volgens de jury binnen de grote doelstellingen van het erfgoed jaar maar heeft twijfels bij het economisch potentieel. Het project heeft een bovenlokaal bereik.

Criteria

De jury looft het maatschappelijke aspect van de aanvraag. Sport spreekt veel lagen van de bevolking aan en daarin schuilt een grote kracht. De jury is teleurgesteld in de uitwerking van de aanvraag. Ze vindt het jammer dat weinig doelgroepen betrokken zijn. Bij het stickerboek kunnen bijvoorbeeld scholen betrokken worden. De samenwerking met Sportimonium wordt wel als positief ervaren. Het geeft dit project toch de nodige geloofwaardigheid.

20. *PROJECTVERENIGING 2014-2020 ERFGOED HASPENGOUW – CTHRUWALLS. Over muren, over cultureel erfgoed en thuiskomen*

Toegekende subsidie: 25.000 euro

Op de kredieten van CJM

Voorwaarden

CTHRUWALLS is project waarin de actuele migratie en vluchtelingenproblematiek een centrale plaats krijgt en waarmee participatief gewerkt wordt aan/op een erfgoedmuur. Dit project voldoet maar gedeeltelijk aan de doelstellingen van het

Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed. Zo is de economische meerwaarde onduidelijk. De jury is overtuigd over de maatschappelijke relevantie van het project maar de focus ligt niet op het erfgoed. Erfgoed wordt ingezet als middel. De jury heeft ook bedenkingen bij het bovenlokale bereik en de draagwijdte. Slechts een aantal scholen worden bereikt. Dit is een gemiste kans.

Criteria

Dit project gaat over vluchtelingen, jongeren en heeft een sterk participatief karakter. Het concept uit de aanvraag werd volgens de jury al eens uitgeprobeerd en sloeg aan. Dat strekt tot aanbeveling.

2. Overzicht niet gesubsidieerde projecten

1. CULTUREEL ERFGOED ANNUNTIATEN HEVERLEE – Play Ground Circles

Toegekend aan CJM

Voorwaarden

Met dit project wil de aanvrager aan de hand van een participatief traject de reflectie, het debat en de standpuntbepaling over het erfgoed op de site van Heilig Hartinstituut in Heverlee stimuleren. De jury is van oordeel dat de aanvraag volledig is gericht op een lokale problematiek. Dit vindt de jury een gemiste kans omdat het zich ook als 'piloot' had kunnen presenteren. Er is in de aanvraag veel aandacht voor de beschrijving van de situatie in het instituut en veel minder over de uitwerking van het project. De jury oordeelt dan ook dat het project niet voldoet aan de drie hoofddoelstellingen van het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed.

Criteria

De aanvraag bevat een aantal mooie ideeën, maar de jury twijfelt aan de realiteitszin van het project. De praktijk leert dat het werken met ambassadeurs moeilijk realiseerbaar is. Hoe zal dit concreet worden aangepakt? De initiatiefnemers blijven vaag over de uitwerking van hun plannen. Ze blijven weinig stilstaan bij eventuele risico's. Het doelpubliek is bovendien heel lokaal. Er worden onvoldoende partners betrokken. De enige andere actor is de school zelf, waar de initiatiefnemer zelf deel van uitmaakt.

De conclusie van de jury is dat dit een interessant project zou kunnen zijn, mocht het meer doorgedreven zijn uitgewerkt.

2. CULTUURREGIO PAJOTTENLAND & ZENNEVALLEI – De bunkerlijn door het Pajottenland: ontwakende sporen van Europese strijd

Toegekend aan OE

Voorwaarden

De aanvrager kaart het thema van het project, namelijk oorlogsrelicten, mooi binnen de drie algemene doelstellingen van het erfgoedjaar maar bij de concrete uitwerking komt het bovenlokale belang onvoldoende naar voren. Er wordt voornamelijk gemikt op een lokaal publiek (eigenaars, heemkringen, lokale besturen) en minder op bovenlokale actoren. Zo wordt er bijvoorbeeld gemikt op recreanten uit de eigen regio en de onmiddellijke omgeving.

Criteria

De jury vindt deze projectaanvraag slordig. Nochtans begon de aanvraag veelbelovend met duiding van oorlogsrelicten in de drie hoofddoelstellingen. De uitwerking naar de praktijk blijft echter mager. De samenwerking met relevante actoren is eerder beperkt (eigen gemeenten, heemkundige diensten, de provincie,

toeristische diensten, ...). Er worden geen nieuwe verbanden gelegd. Ook het thema participatie komt onvoldoende aanbod in de aanvraag.

Er is wel een actie rond ontsluiting met een fietsroute en een publieksmoment. Maar de klemtoon ligt vooral op inventarisatie. De reikwijdte van deze inventarisatie is eerder de lokale gemeenschap (bewoners, eigenaars, erfgoedliefhebbers). Er worden geen nieuwe doelgroepen aangeboord. Naar exposure toe, blijft het effect van deze inventarisatie beperkt. Wie zal kunnen genieten van dit project, is enkel het lokale publiek: bewoners, eigenaars, erfgoedliefhebbers, ... Er worden geen nieuwe doelgroepen aangeboord.

3. PROJECTVERENIGING DE MERODE – Educatieve ontsluiting van onroerend erfgoedsites in de Merode via digitale applicaties

Toegekend aan OE

Voorwaarden

De aanvraag voldoet in grote lijnen aan de doelstellingen van het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed. Er zit wel veel reflectie in over Europa, maar de uitwerking in de praktijk blijft te mager. Daarnaast is de jury van oordeel dat het bovenlokale belang van dit project onvoldoende naar voren komt. Er wordt voornamelijk gemikt op het lokale publiek (eigenaars, heemkringen, lokale besturen) en minder op bovenlokale actoren, behalve toeristen.

Criteria

De jury vindt deze projectaanvraag slordig. Ook qua partners zijn er te weinig verbanden gelegd. De insteek van deze oproep was educatie en publiekswerking. Die aspecten vindt de jury hier onvoldoende terug. Er wordt wel gedaan aan ontsluiting, maar de nadruk ligt vooral op inventarisatie. Naar exposure toe, blijft het effect van deze inventarisatie beperkt. Wie zal kunnen genieten van dit project, is enkel het lokale publiek: bewoners, eigenaars, erfgoedliefhebbers, ... Er worden geen nieuwe doelgroepen aangeboord.

4. STAD BRUGGE – Onderweg naar een internationaal digitaal erfgoedportaal voor Brugge: onderzoek naar de mogelijkheden en wensen

Toegekend aan CJM

Voorwaarden

Op het eerste gezicht lijkt de aanvraag te voldoen aan de drie hoofddoelstellingen van het Europees Jaar van het van de projectoproep. Toch heeft de jury fundamentele bezwaren. Het op de digitale kaart zetten van stedelijke erfgoedcollecties (handschriften, kaarten, kranten, schilderijen, sculpturen, ...) met een internationale uitstraling is lovenswaardig. De jury stelt zich ernstig vragen bij een onderzoeksproject naar mogelijkheden om meertalige toegang te realiseren tot Nederlandstalige bronnen. De meerwaarde en het nut van een dergelijke toegang voor de lokale gemeenschappen en de regio blijft volgens hen beperkt.

Criteria

Ook op het vlak van de criteria worden er door de jury bedenkingen geformuleerd. Zo vraagt de jury zich af waar het participatieve en educatieve aspect zich in deze aanvraag schuilt. Het project gaat in essentie over een onderzoek naar een methodologie voor meertalige toegang tot allerhande collecties. In de aanvraag wordt gesteld dat de aanvragers de resultaten van het project ten dienste willen stellen van andere erfgoedregio's, maar er wordt onvoldoende aangetoond op welke manier.

5. ERFPUNT (IOED) – Funerair Erfgoed Waasland

Toegekend aan OE

Voorwaarden

De aanvraag voldoet volgens de juryleden niet aan de voorwaarden. Zo is de directe of indirecte economische return onvoldoende aangetoond. De enige economische stimulans is dat er aannemers moeten gezocht worden. De aanvrager formuleert de ambitie om tewerkstelling te genereren, maar het blijft onduidelijk op welke manier. Tot slot is het bovenlokale bereik onvoldoende aangetoond.

Criteria

De jury looft de keuze voor funerair erfgoed als thema. Ze zijn ervan overtuigd dat dit erfgoed de nodige aandacht verdient. Het voorgelegde project is volgens de jury te beperkt. De aanvraag is weinig vernieuwend en voegt niets nieuw toe aan al bestaande initiatieven. De uitwerking van het project is heel klassiek en vooral gericht op inventarisatie en beheer. Het participatieve aspect is nagenoeg afwezig. De doelgroep is ingevuld op een enge manier (bijvoorbeeld enkel gericht op de katholieke geloofsgemeenschap). Ook de beslissing om alleen te werken voor het derde en vierde leerjaar, vindt de jury beperkend.

De initiatiefnemers blijven op de vlakte over de digitale ontsluiting van het erfgoed. Die wordt wel genoemd, maar de concrete uitwerking blijft vaag. Ook de begroting is zeer summier uitgewerkt.

6. Zuidoostlimburgse onroerenderfgoeddienst, projectvereniging IOED Oost-Haspengouw & Voeren – Europese Conflicten. Haspengouwse Slagvelden

Toegekend aan OE

Voorwaarden

Het project past in de hoofddoelstellingen van het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed. Het bovenlokale karakter is aanwezig maar heeft nog potentieel om te groeien. De jury is van oordeel dat het project interessant is maar beter uitgewerkt kan worden.

Criteria

Limburg is nog altijd een onderbelicht deel van ons land, als het gaat over erfgoedverhalen. Het is goed dat dit project daar verandering in probeert te brengen. Dat willen de initiatiefnemers doen met een lesmap om het historisch besef van kinderen bij te spijkeren. Ze zeggen dat hier een grote nood aan is, maar dat blijkt niet uit de rest van het dossier.

Het vertrekpunt van dit project is het conflict in de regio, maar eigenlijk gaat het over het ontsluiten van vijf sites die niet aan elkaar gelinkt zijn. Ook in de lesmappen zelf wordt er geen link gezocht tussen de sites, zodat de inhoud ervan heel versnipperd overkomt. Vier van de vijf sites zijn bovendien nog niet volledig onderzocht op archeologisch gebied. De jury vraagt zich af of het verstandig is, iets te ontsluiten dat nog niet onderzocht is. Er ontbreekt een rode draad. Het aantal externe partners is beperkt. De doelgroepen zijn zo beknopt weergegeven, dat de jury er geen oordeel over kan vellen.

7. ONROEREND ERFGOEDGEMEENTE BEERNEM - Landschapspark Bulskampveld vertelt ...het verhaal van een streek

Toegekend aan OE

Voorwaarden

Dit project wil een erfgoedapp maken met de hotspots die in het landschapspark Bulskampveld liggen. Dit kan gekaderd worden in de doelstellingen van het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed, maar de jury is onvoldoende overtuigd dat dit project een bovenlokaal publiek zal bereiken, ook al zijn de betrokken gemeentes gelegen in verschillende provincies.

Criteria

Dit project kent een lange aanlooperperiode die lovenswaardig is. De initiatiefnemers kunnen hierdoor terugvallen op een stevige basis. De jury vindt het jammer dat de uitwerking van dit specifieke project magertjes uitvalt. Al het bestaande onderzoek wordt opgeladen in een erfgoedapp en daar blijft het bij. De drie verhaallijnen zijn goed uitgewerkt, maar niet nieuw. Op zichzelf heeft dit project weinig draagkracht, maar het heeft potentieel. De jury raad de aanvragers aan om het project nieuw leven in de blazen door andere doelgroepen zoals scholen, nieuwe bewoners, ... te betrekken. Het dossier voldoet niet aan de subsidievereiste.

8. GEMEENTE VOSSELAAR – De historische landschapstuin hersteld

Toegekend aan OE

Voorwaarden

De jury is van mening dat het project om de landschapstuin op te schonen en aan te leggen niet voldoet aan de voorwaarden. De aanvraag heeft geen bovenlokaal bereik en het draagt onvoldoende bij aan de drie grote doelstellingen van het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed.

Criteria

Het beheer van de landschapstuin is de focus van deze aanvraag. De pastorie wordt herbestemd en gerestaureerd. Dat vindt de jury een goede zaak, maar als project past het niet binnen deze oproep. Er wordt ook geen werk gemaakt van participatie of educatie. Dat blijkt ook uit het financiële plaatje, waar maar weinig middelen worden vrijgemaakt voor communicatie. De doelgroep bestaat uit alle mensen die de tuin zullen helpen herstellen. Dit is dan ook een zeer beperkte doelgroep.

9. ONROERENDERGOEDDEPOT DE PAKHUIZEN (STAD BRUGGE) – Ontsluiting van het archeologisch deel van de Gruuthusecollectie

Toegekend aan OE

Voorwaarden

Met dit project wil het onroerend erfgoeddepot De Pakhuizen de vondsten uit de Gruuthusecollectie inventariseren en ontsluiten die niet tot het werkingsgebied (Brugge en Ommeland) behoren. Dit wordt gekoppeld aan de heropening van het Gruuthusemuseum. De jury oordeelt dat de aanvraag onvoldoende bijdraagt aan de doelstellingen van het Europees Jaar van het Cultureel erfgoed. De jury heeft ook twijfels bij het behalen van een bovenlokaal publiek.

Criteria

De jury is weinig enthousiast over deze aanvraag. Het vertrekpunt is zeker verdedigbaar. De jury is overtuigd dat er nood is aan projecten die aan een participatief ontsluiting van een depotcollectie werken. Dat dit initiatief gekoppeld is aan de heropening van het Gruuthusemuseum is interessant. Maar de uitwerking van dit project is mager waardoor het eerder over de reguliere werking

lijkt te gaan dan over een nieuw project. Het project is eerder informatief dan participatief. Het had veel breder uitgerold kunnen worden.

10. BIE – Lichtervelde Ondersteboven

Toegekend aan OE

Voorwaarden

Het project scoort ondermaats op alle voorwaarden. De voorwaarde dat het project bijdraagt aan de bevordering van de rol van het Europees cultureel erfgoed als een cruciaal onderdeel van culturele diversiteit en de interculturele diversiteit, wordt door geen enkel jurylid onderschreven.

Criteria

Dit project bevat een aantal initiatieven die tot de verbeelding spreken, zoals een scholenproject en een event. Het mysterieuze van archeologie wordt benadrukt, wat de jury charmeert. In feite is de jury enthousiast over het opzet van dit project, maar omwille van de magere uitwerking krijgt het toch een negatieve evaluatie. De scope van het project is te lokaal. De initiatiefnemers formuleren wel de intentie om hele gemeenschappen te betrekken, maar het is onduidelijk op welke manier. De gebrekkige omschrijving van de doelgroepen ('recreant', 'meerwaardezoeker') wordt door de jury als problematisch ervaren. Dit maakt het moeilijk om het project te beoordelen.

11. PROVINCIAAL ARCHEOLOGISCH DEPOT ANTWERPEN – De Kempen in de vroege middeleeuwen. Ook na de Romeinen internationale contacten in de vier windstreken

Toegekend aan OE

Voorwaarden

Met deze aanvraag wil het Provinciaal archeologisch depot Antwerpen bijkomend onderzoek (om synthese en inzicht te verkrijgen) over bewoning, begraving en reconstructie van het landschap in de vroeg middeleeuwen faciliteren en initiëren. Daarnaast wil ze dit onderzoek ontsluiten aan de hand van een studiedag, brochures en een educatief pakket. De jury vindt dat deze aanvraag minder past binnen de drie hoofddoelstellingen van het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed.

Criteria

De jury beschouwt deze aanvraag in hoofdzaak een onderzoeksproject. Participatie en educatie komen aan bod, maar slechts in de kantlijn. De doelgroepen zijn bijvoorbeeld heel traditioneel opgevat. Er is niet gedacht aan nieuwe doelgroepen. De onderzoeksvraag is waardevol, maar past jammer genoeg niet in deze oproep.

12. PROVINCIE OOST-VLAANDEREN – Gekloond erfgoed, omgaan met genetisch materiaal van houtige beplantingen met erfgoedwaarde in het depot

Toegekend aan OE

Voorwaarden

De hoofddoelstelling van dit project is om te komen tot een werkbare methode voor het behoud, beheer en verspreiding van waardevol genetisch materiaal van houtige beplantingen met een erfgoedwaarde. De jury vindt dat het project onvoldoende bijdraagt tot de drie hoofddoelstellingen van het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed.

Criteria

De jury acht het project niet geschikt in het kader van deze oproep. Het gaat om onderzoek naar een methodologie. De leden erkennen dat de insteek origineel is en ze loven het feit dat een depot een dergelijk baanbrekend initiatief op zich neemt. Het project kan een internationaal belang hebben. In theorie is er ook gedacht aan draagvlak, maar er wordt niet concreet gezegd op welke manier daaraan gewerkt zou worden. Uit het financieel plan blijkt des te meer dat er weinig geld gaat naar communicatie of participatie. De conclusie van de jury is dat dit een waardevol project is, maar niet in dit kader.

13. PROJECTVERENIGING REGIONAAL LANDSCHAP KEMPEN EN MAASLAND – Erfgoed op kindermaat. Een allereerste 'schoolse' kennismaking met erfgoed op de leeftijd van 6-10 jaar

Toegekend aan OE

Voorwaarden

Het project 'Erfgoed op kindermaat' is een overkoepelend educatief pakket dat lagere schoolkinderen en hun gezinsleden wil laten kennismaken met het erfgoed uit hun omgeving. De jury is niet overtuigd dat dit project bijdraagt aan de doelstellingen van het erfgoedjaar. Er wordt wel over de landsgrenzen heen gewerkt want scholen uit Nederland kunnen ook gebruik maken van het lesmateriaal.

Criteria

De jury erkent dat in theorie alle ingrediënten aanwezig om een mooi project te ontwikkelen. De inhoud is interessant, er is een degelijke basis en de initiatiefnemers hebben een bewezen staat van dienst. Toch vertaalt dat zich niet in de aanvraag. Volgens de jury is dat een gemiste kans. De focus van de aanvraag is participatie maar de educatieve pakketten die worden voorgesteld zijn weinig vernieuwend en ook de doelgroep is beperkt. De focus ligt eenzijdig op het lager onderwijs.

14. PROJECTVERENIGING REGIONAAL LANDSCHAP HASPENGOUW EN VOEREN – Het Haspengouwse Fruitlandschap

Toegekend aan OE

Voorwaarden

Dit project voorziet drie acties met de bedoeling om het draagvlak voor en de kennis met betrekking tot het beheer en behoud van hoogstamboomgaarden en het relatie tot de streekidentiteit te verhogen. De jury is van mening dat het project niet voldoet aan de voorwaarden van de projectoproep. Noch het bijdragen aan de drie hoofddoelstellingen van het erfgoedjaar noch het bovenlokale bereik werden aangetoond.

Criteria

Het belang van dit project wordt niet aangetoond. Het gaat om één event voor het grote publiek. Dat event gaat sowieso door, ook zonder steun. De focus ligt op een symposium en de vertaalslag ervan, aangevuld met een wandelroute. Het bovenlokale belang daarvan ontgaat de jury.

15. STAD LEUVEN – Herleven. Leuven na 1918

Toegekend aan OE

Voorwaarden

Het thema van dit bestaands stadsproject is de wederopbouw van de samenleving in Leuven anno 1918. De jury meent dat het globale stadsproject voldoet aan de voorwaarden maar dat dit onvoldoende is aangetoond voor de bijkomende activiteiten die ze via deze projectoproep willen financieren.

Criteria

De initiatiefnemers willen pop-ups realiseren als randanimatie van een congres dat ook zonder steun zal doorgaan. De jury is niet overtuigd. Het lijkt alsof de initiatiefnemer een bestaand project een Europese toets heeft willen geven, om binnen de voorwaarden van deze oproep te passen. Het grootste deel van dit dossier gaat over een congres dat tot in de puntjes is uitgewerkt. De meerwaarde van de pop-ups in dat geheel is voor de jury niet onmiddellijk duidelijk. De invalshoek is mooi: de wederopbouw van Leuven spreekt tot de verbeelding, maar deze inhoud komt op het congres ook al op andere manieren aan bod. Tot slot voldoet de ingediende begroting niet. Er zijn te weinig gegevens ingediend om de begroting te kunnen beoordelen.

16. PROJECTVERENIGING BERG EN NETE – Landschap en erfgoed on tour – Landschap en erfgoed toeren doorheen de provincie Antwerpen

Toegekend aan OE

Voorwaarden

De aanvrager wil mensen aanmoedigen om het landschap en het landschappelijk erfgoed in de provincie Antwerpen te ontdekken en te beleven aan de hand van onder ander een rondreizende landschapsbar en een studiedag. De jury oordeelt dat dit past in de hoofddoelstellingen van het erfgoedjaar en dat het project een bovenlokaal bereik heeft. Er ontbreekt wel een Europese dimensie in het project.

Criteria

Dit is een degelijk uitgewerkte aanvraag. De initiatiefnemer betreft voldoende partners en het project vindt plaats op het hele grondgebied van de provincie Antwerpen. Ze reflecteren over erfgoed en herbestemming. Dat vindt de jury positief.

17. INTERGEMEENTELIJKE PROJECTVERENIGING ERFGOED DENDERLAND – Denderland op de kaart

Toegekend aan CJM

Voorwaarden

Dit project wil topcollectiestukken uit gemeentearchieven (figuratieve kaarten uit de regio) digitaliseren en ontsluiten. Met aparte deelprojecten wil het lokale gemeenschappen aansporen om dit materiaal op een participatieve manier te gebruiken als startpunt voor co-creatie in het lokale straatbeeld. De jury oordeelt dat het project past binnen de hoofddoelstellingen van het erfgoedjaar. Het heeft ook een bovenlokaal bereik.

Criteria

Dit project is heel ambitieus, mikt duidelijk op een participatieve en bottom-up-aanpak maar de aanvraag blijft op de vlakte. De rode draad en scope hadden beter geformuleerd kunnen worden.

18. STAD BRUGGE: REGIONAAL LANDSCHAP HOUTLAND – BEHEER VAN HET LANDSCHAPPELIJK ERFGOED IN BRUGGE EN OMMELAND

Toegekend aan OE

Voorwaarden

Met dit project wil de aanvrager tijdens de Europese Landschapsdag alle Vlaamse IOED's uitnodigen voor een groot evenement om de voordelen te ervaren van het landschappelijk erfgoed in grensoverschrijdend perspectief. De jury oordeelt dat de aanvraag past in de drie grote doelstellingen van het erfgoedjaar en dat het bovenlokaal bereik voldoende is aangetoond.

Criteria

Op zichzelf heeft de jury veel sympathie voor dit initiatief. Het is een goed idee om eens stil te staan bij geleverd werk en 700 landschapsprojecten is niet niets. Bij de uitwerking van dit project wordt gekeken naar andere Europese initiatieven. Dat strekt tot aanbeveling. Hoewel het project duidelijk Europees geïnspireerd is, komt dat aspect in de rest van het dossier weinig aan bod. De concrete aanpak is gefocust op beheer. Het aspect educatie en participatie blijft beperkt tot een groep eigenaars. Het is niet duidelijk of ook een groter publiek welkom is. Qua budget is alles tot in detail uitgewerkt.